

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 40.—
za en mesec . . . „ 3.50
za Nemčijo celoletno . . . „ 45.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 50.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 38.—
za en mesec . . . „ 3.—
V spravi prejemov mesečno . . . 2.50

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . „ 8.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 10.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 13.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna poltivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:
Enostolpna poltivrsta K 1.—
Izbija vsak dan izvenšni nedelje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, beca-boro. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Do skrajnosti.

Zastopniki sporazuma so bili zbrani te dni v Londonu in izdali potom angleškega zunanjega urada skupen komunike, v katerem pravijo tudi: »Mirovne pogodbe — kot so jo sklenile centralne države z vzhodom — ne moremo priznati. Naši lastni cilji nasprotujejo temu. Bojujemo se in se bomo tudi nadalje bojevali, da napravimo enkrat za vselej konec tej politiki ropanja, ki ne sme zavladati mesto mirne organizirane pravice. Da zmagata pravica in svoboda, naj zaupajo narodi — v kolikor je odvisno od bodočih bojov — v naše armade.«

Sporazum se je postavil po ruski katastrofi na stališče: do skrajnosti. Boj na življenje in smrt. V ta namen je potrebno, da se postavi ves svet odkrito v vrste ali ene stranke. Neutrlnost ni več mogoča. Kdor ni z nami, je proti nam. Zato so že izvrševati to načelo. Stavili so Holandski in Švedski ultimatum, naj izročita sporazumu en del ladjevja, ki je potrebno za prevoz čet in vojnega materiala iz Amerike v Evropo ter za preskrbo armade. Holandska in Švedska sta se morali vdati in ugoditi zahtevi ene vojne stranke, ki obvladuje morje. A Lloyd George je napovedal za ta teden še dalekosežnejše ukrepe entente. Sodijo, da bo pritisnila ententa v tem smislu tudi na druge neutrlnce, v prvi vrsti na Špansko.

Na zahodu pa se pripravljata obe stranki mrzlično, na strašni, mogoče odločilni pomladni udarec. Mogoče jutri, mogoče šele čez dni homo priča važnih dogodkov. Nemčija ima sedaj več ali manj prosto roko na vzhodu in vporabi lahko večji del svoje armade proti Angležem, Francozom in Amerikancem. Če se posreči Nemcem prodreti ob morski obali in zavzeti Calais, so Angleži in cel sporazum zadeti v srce. Zveza med Francijo in Angleško ter tako stik s četami na francoskem bojišču bi bil ogrožen. Nemci bi obvladali s svojimi podvodniki kanal La Manche, v katerem so sedaj Angleži in Francozi neomejeni gospodarji. Calais pa je oddaljen od Dovera komaj 40 kilometrov. Sporazum se zaveda položaja, zato ukrepi zadnjih dni proti neutrlnecem, zato londonski komunike in poziv, naj narodi zaupajo v orožje sporazuma.

Amerikanci prevažajo svoje čete in ogromni vojni material v Evropo, Francozi in Angleži jih opominjajo, naj hité, ker se mudi. Bitka na Francoskem bo najbrže posebno radi tega tako strašna, ker bodo stopila v boj predvsem najmodernejša tehnična sredstva obeh strank.

Vprašanje operacij japonske armade

še vedno ni rešeno. Zadnja poročila pripovedujejo, da je nastopil Wilson v svoji poslanici kongresu proti japonski sibirski ekspediciji. Amerika se boji, da bi Japonska postala preveč močna in upa morda še vedno na vstajenje Rusije.

Sovjeti so na kongresu v Moskvi z veliko večino ratificirali mir s centralnimi državami — ali bolje rečeno — kapitulacijo. Ni jim preostajalo nič drugega. Toda poročila iz Rusije trdijo, da organizira celo Ljening nov oborožen odpor proti centralnim državam in da je propagator nove vojne proti Nemčiji bivši ljudski komisar za zunanje zadeve Trockij, ki je imenovan za guvernerja v Petrogradu. Tudi na Ukrajini ni vse v redu. Ukrajinsko prebivalstvo ni sprejelo nemške in avstrijske armade s takim navdušenjem, kot so napovedovali. Mnogo ukrajinskih kmetov se je baje pridružilo boljševikom. In ukrajinski listi so pričeli zadnje čase pisati manj evfimiistično.

Rumunija bi morala v smislu besedila preliminarne pogodbe skleniti definitivni mir do 19. t. m. Toda to se ni zgodilo. Prišlo je marveč do krize in ministrski predsednik general Avarescu, ki je vodil mirovna pogajanja, je odstopil. Na čelu vlade stoji sedaj izrazit prijatelj Nemcev, Marghiloman, ki je sprejel v kabinet same svoje somišljenike. Na ta način upajo Rumuni doseči pri centralnih državah ugodnejše mirovne pogoje in, kar je glavno, zvaliti vso odgovornost na Nemcem prijazne rumunske elemente.

Narodno gospodarstvo.

Če pogledamo slovensko publicistiko v njenem današnjem obsegu, vidimo v eni smeri veliko vrzel. Veliko se piše o politiki; zunanje in notranje politike so naši dnevniki in tedniki polni. Lepo je zastopana beletristika; tudi mlada znanstvena veda, večinoma filozofija in bogoslovje, se lepo razvija. Tako malo, malo pa najdemo snovi narodno-gospodarske vsebine.

In vendar je gospodarstvo prva podlaga vsega narodnega razvoja in življenja. Pri Angležih n. pr. vidimo, da je narodno blagostanje tisto deblo, ki se iz njega razvijajo vse druge narodne kulture. Kaj pomagajo še tako lepi leposlovni in umstveni izdelki, če se pa mora narod boriti za skorjico kruha? Šele ko si človek ustanovi dobro in trdno existenco, se začne zanimati za višje umstvene in umetniške cilje. Najprej materijalna, potem duševna kultura. Najprej kos kruha na mizo, potem šele olepšava doma in udobnost žitja.

Pri nas imamo kaj lepo razvito umetniško in znanstveno delovanje. Zato se bo

zdelo morda paradokso, kar zgoraj trdim. Pa ni tako. Pri nas je toliko latentnih, neizrabljenih gospodarskih sil, da bi bil naš razvoj neprimerno večji in veličastnejši, če bi bili pravočasno začeli sistematično negovati in razvijati vse narodne potence. Potem bi bila tudi naša umstvena kultura neprimerno višja.

Med vojsko so prišli k nam mnogi tujci. Vsi so bili edini v tem, da ima naša zemlja in naša gospodarska lega vse možnosti do velikega gospodarskega razvoja. Velik obseg je rodovitno polje. Pri racionalni izrabi bi to rodilo živeža ne le za domače prebivalstvo, nego tudi za eksport. Koliko je pri nas lesa! Koliko gozdov pa bi še lahko zraslo! Imamo tudi mnogo premoga in železne rude, dveh prvih cele industrije. Velike vodne sile bi lahko pospešile njen razvoj in služile za široko prometno omrežje po naši domovini. In naša lega ob jadranski obali: naravnost izziva nas k trgovini, k izvozu domačih izdelkov, k uvozu surovin, njih izdelavi in razpečevanju v zaledju. In poleg tega ves transitni promet!

In vendar! Poleg vseh teh velikih zakladov, ki nam jih nudi naša zemlja in naša lega, smo obupali na domačih tleh in trumoma bežali v tujino, v nemške rudnike in v ameriške tovarne zapravljati svoje najlepše moči in sužnjevat tujemu kapitalu. Ali ne leži v tej žalostni prikazni našega narodnega življenja velika krivda v naši inteligenci, ki ni znala vzgojiti našega človeka v dobrega gospodarja na domačih tleh, ki mu ni znala pokazati domačih zakladov in mu dati prilike do zadostnega zaslužka na domači grudi?

Kaj nam pomagajo pesmi in novele, kaj koristijo učene razprave o filozofiji, metafiziki, čemu služijo vse slavnostne besede in prireditve o narodnosti, o slovenstvu in slovianstvu, če je pa naš človek na domači grudi lačen, če nima zadosti dela in kruha? Če pušča dom in rod ter odhaja v tujino? Komu naj služijo, komu veljajo te lepe besede?

Pa saj imamo svoje zadrage, posojilnice in hranilnice, imamo konsumna društva, imamo svoje banke in tu pa tam je že vzrastla domača tovarna. To je vse res, kot je tudi res, da bi imeli še mnogo več in mnogo večjega, če bi organizirali svoje gospodarsko delo sistematično pod ciljem velikega narodnogospodarskega razvoja in ne pod vidikom osebne politike in pa strankarske strasti.

Proti tej kratkovidnosti bi se bilo treba boriti in iskati novih potov, kako bi uspešno vporabili vse latentne gospodarske sile v našem narodu in na naši zemlji.

Pismo iz Zagreba.

Misel narodnega ujedinjenja se čezdalje bolj širi med ljudstvom in je prodira med najširje sloje. Proti temu je danes vsakdo nemogoč. Vlada z vsemi svojimi kompaniji ne more preprečiti, da ljudstvo tudi javno ne pove svojega mišljenja. Kar se tiče njene oblasti in moči, more sicer preprečiti posamezne izjave, ali v celoti vzeto, je nesposobna ustaviti jugoslovansko gibanje. Občina za občino, posamezne korporacije, društva in duhovščina, vse se zbira pod zastavo jugoslovanskega gibanja. Ideja edinstva je prežela že vse sloje naroda, koalicijska pa mora gledati, kako se ji izmikajo tla pod nogami in kako ladja edinstva dežel sv. Štefana vedno globlje tone.

Koalicijska se je do najnovejšega časa še nekako držala na površju in živela od stare masti, ali zadnji dve saborski seji sta jo do skrajnosti diskreditirali. Na vprašanja opozicije, zakaj je proslava Preradovičeve slavnosti prepovedana, zakaj je ustavljen list »Glas«, zakaj prepoveduje vlada z rezervati podpisovanje majniške deklaracije, odgovarja za koalicijsko podban Krišković, da je bila vlada na to prisiljena vsled razmer, v katerih živi. Krišković izjavlja, da vlada ne bi bila času primerna, ako ne bi služila ciljem, katere imajo vse vlade osrednjih sil, a to je bramba obstoja pred sovražnikom. Ker pa nima vlada garancije, da ne bo proslava v škodo velikim vojnim ciljem, zato jo je prepovedala. Kaj takega je mogel povedati edino kak Krišković, ki se je v svojem velikem strahu pred Mažari skril v kot in čaka na povelja iz Pešte. Ta podbanova izjava je najboljšje priznanje, v kakšnih razbojniških razmerah živimo. To reči cilji monarhije bi bili v nevarnosti, če bi hrvatski narod slavil Preradoviča, ki je bil — mimogrede povedano — avstrijski general!

Še lepše je pa bilo, ko se je opravičeval glede rezervata. Tu je jasno in bistro povedal, da je izdal prepoved zato, ker da občinski in mestni zastopi niso poklicani dajati političnih izjav. Vprašamo, kje je sedaj napovedana demokratična in svobodoljubna era? Krišković se je v tem trenutku spremenil v Khuenovca najhujše vrste, čemur se končno niti ne čudimo, ker je Khuenov učenec, ki je samo začasno pribežal v koalicijsko opazivši v pravem času, da je prišel vleči drug veter.

V koalicijski vlada vsled takih dejanj vlade veliko ogorčenje in posamezniki javno obsojajo tako postopanje. Seveda vse

LISTEK.

20

Nevidni človek.

Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M. (Dalje.)

»Tam se je prikazal. Odkod pa je prišel? Se zdi, da nihče ne ve. Tukaj-le stoji. Čudna podoba iz ipinga. In tu notri v časniku stoji, da je pričevanje izredno prepričevalno, izredno.«

»Moj Bog!« je dejal Mr. Marvel.

»Pa je tudi izredna zgodba. Za pričo sta en duhovnik in en zdravnik — sem jih prav dobro videl — ali pravzaprav, nisem jih videl. Stanoval je, se bere, pri »Konjiču«, in kakor vse kaže, ni nihče vedel za njegovo nesrečo, se bere, nihče ni vedel za njegovo nesrečo, dokler mu pri neki izpremembni v krčmi, se bere, niso bili odtrgani zavoji z glave. Tedaj so opazili, da je bila njegova glava nevidna. Poskusili so ga takoj prijeti, ker pa je vrgel raz sebe obleko, se bere, se mu je posrečilo uiti, vendar šele po obupnem boju, v katerem je prizadjal resne poškodbe, se bere, našemu častitemu in vrlemu stražniku Mr. J. A. Jaffersu. Lepa povest to, kaj? Ime na in vse.«

»O Bog!« je rekel Mr. Marvel nemirno ozirajoč krog sebe, skušal tipajoč šteti

denar v žepu in navdahnjen po neki čudni, novi misli. »Kaj čudno se sliši.«

»Kaj ne, da? Izredno, pravim jaz. Nikdar še nisem slišal praviti o nevidnem človeku, nikdar, pa današnji sliši človek toliko prečudnih reči — da — — —«

»Vse to je storil?« je vprašal Marvel, skušajoč se kazati mirnega.

»Saj je dovolj, ali ni?« je rekel mornar.

»Ali ni prišel nazaj?« je vprašal Marvel. »Samo ušel je in drugega nič, kaj?«

»Nič!« je rekel mornar. »Pa — ali ni dovolj?«

»Čisto dovolj,« je rekel Marvel.

»Mislim, da je dovolj,« je dejal mornar. »Mislim, da je dovolj.«

»Ali ni imel nobenega pomočnika, ne bere se nič, kaj, da jih je imel?« je vprašal Mr. Marvel skrbno.

»Ali vam eden take vrste ni dovolj?« je vprašal mornar. »Ne, hvala Bogu, bi človek rekel, nikogar ni imel.«

In počasi je prikal z glavo. »Prav neprijetno mi je pri srcu, že ob sami misli, da tak človek po deželi tava! — — — Zdaj je prost, in po gotovih znamenjih domnevajo, da se je obrnil po cesti proti Port Stovu. Kakor vidite, smo tukaj ravno sredi vasi. To pot ni to eden tistih ameriških čudežev. Samo pomislite, kaj more vse storiti? Kje pa bi bil vi, ako bi ga bil izpil kako merico preveč, pa bi se zmisli lotiti še vas? Recimo, da hoče ropati — kdo mu more ubraniti? On lahko zrna,

lahko krade, lahko gre skozi policijski kordon tako izlahka, kakor bi se vi ali jaz lahko izmuznili kakemu slepcu! Še lažje! Kajti ti slepci slišijo izredno dobro, pravijo. In kjerkoli je bila pijača, je menil — — —«

»Strašansko prednost ima, gotovo,« je rekel Mr. Marvel. »In — pa — — —«

»Prav imate,« je dejal mornar, res jo ima.«

Ves ta čas se je Mr. Marvel pozorno oziral okoli sebe, posluškoval za rahlimi stopinjami in poskušal zapaziti nevidna gibanja. Po vsej priliki je bil na tem, da stori velik sklep; zakašljal je za roko.

Iznova se je ozrl krog sebe — poslušal — se sklonil proti mornarju in znižal glas.

»Resnica je, da slučajno — vem eno, dve reči o tem nevidnem človeku. Iz zasebnih virov.«

»O!« je rekel mornar. »Vi?«

»Da,« je odvrnil Mr. Marvel, »jaz.«

»Kaj ne poveste!« je rekel mornar.

»Ali pa smem vprašati — — —?«

»Čudili se boste,« je rekel Mr. Marvel za svojo roko. »To je nekaj strašanskega.«

»Pa vendar ne!« je rekel mornar.

»Resnica je,« je pričel Mr. Marvel vneto z zaupljivim tihim glasom. Iznemada pa se mu je obraz čudežno izpremenil. »Oj!« je rekel. Trdo je vstal s svojega sedeža in raz obraza mu je bilo videti, da trpi telesne bolečine. »O jo!« je dejal.

»Kaj pa je?« je vprašal mornar vznemirjen.

mirjen.

»Zob me boli!« je rekel Mr. Marvel in položil roko na uho. Nato je pograbil knjižo. »Moram iti dalje, mislim,« je rekel. In se je na čuden način premikal po sedežu proč od svojega tovariša.

»Pa saj ste mi ravno hoteli nekaj povedati o tem-le nevidnem človeku,« je ugovarjal mornar.

Videti je bilo, kakor da se je Mr. Marvel sam s seboj posvetoval.

»Sama sleparija,« je dejal glas.

»Sleparija je,« je rekel Mr. Marvel.

»Pa saj stoji v časniku,« je rekel mornar.

»Pa je vseeno izmišljena sleparija,« je dejal Marvel. »Poznam tistega človeka, ki je iznašel to laž. Prav nobenega nevidnega človeka ni — — —«

»Kako pa to, da stoji potem v listu? Ali hočete reči — — —?«

»Niti besedice,« je rekel Mr. Marvel korajžno.

Mornar se je zavzel in vzel časnik v roko. Mr. Marvel se je sunkoma ozrl okrog sebe. »Čakajte no malo,« je rekel mornar počasi in vstal. »Ali hočete mar reči — — —«

»Hočem,« je rekel Mr. Marvel.

»Zakaj ste me pa potem pustili govoriti in praviti celo bedasto zgodbo? Kaj pa mislite, da pustite tako-le človeka samega sebe za norca imeti, kaj?«

(Dalje.)

to nič ne koristi, ko se ne upajo javno nastopiti. Vodji nezadovoljnežev dr. Lorković in dr. Šurmin, bi se morebiti odločila za nastop, ali se zopet bojita, da ostane sama. In tako je danes koalicijska skupina ljudi, zvezanih s skupnimi interesi, ki jim ne puste, da bi se ločili. To velja samo za poslance koalicijske, nikakor ne za pristaje. Tisti, ki tvorijo jedro stranke, se pripravljajo na ustanovitev nove stranke ali pa bodo v najslabšem slučaju oživili staro napredno stranko, ki naj vodi narodno politiko brez klečeplastva in strahu.

Saborska večina danes drugega ne dela kakor da zvesto kopira vse recepte tistih vlad, proti katerim se je borila. Te dni je imela iziti nova jugoslovanska revija. Čisto po Cuvajevem receptu koalicijska vlada ni najprej priznala priglasenega urednika, potem pa odgaja listu dovoljenje ad kalendas. Koalicijska ni danes nič drugega nego eksekutiva mažarske volje. Zato je tudi mogoče, da so ravno pod njeno ero vrata mažarizacije na široko odprta. Kolonizacija Mažarov in ustanavljanje mažarskih šol, vse to lepo cvete pred nosom baje narodne vlade. Morebiti bo tudi to opravičeval Krišković s interesi vojskovanja.

Medtem pa narod, čeprav gleda vse to s težkim srcem, ni v skrbeh, ker je prepričan, da vsaka sila traja le nekaj časa in da pravične zahteve morajo zmagati. V tej nadi nas potrjuje moč in zavest naroda, ki se bo ojačila s koncentracijo narodnih sil, na kar se živahno in z uspehom dela.

Etna.

Proti Jugoslaviji.

V tem znamenju se je vršil 19. t. m. popoldne v Gradcu velik ljudski shod. Kot prvi govornik je govoril častni predsednik župan Fizia; rekel je, da je vprašanje o ustanovitvi jugoslovanske države vsenemško vprašanje največje važnosti; posebno globoko se pa tiče Štajerske in njene najozje posesti. Vsi Nemci morajo biti edini, da preprečijo nezaljšano jugoslovansko nasilje, če treba, z vsemi sredstvi. Potem je govoril mariborski reneget dr. Mravlag o »delovanju jugoslovanskih voditeljev iz z. Badena in balkanskih homatij in zaključil: V interesu nemškega naroda in v interesu zveze z nemško državo zahtevamo, da se iz ministrskega sveta odstranita ministri Žolgar in Toggengurg; proti nezmeri jugoslovanski agitaciji in njenemu hujskajočemu časopisju mora vlada nastopiti z najostrejšimi odredbami. Končno je zahteval nemški državni jezik. — Zapisnikar Zeidler z Dunaja je govoril o važnosti poti v Trst kot trgovske in vojne ceste in v nemškem smislu »osvetlil« nevarnost jugoslovanskega vprašanja za Avstrijo. — Dr. Miltschinsky iz Trsta je govoril o Adriji in pozival na obrambo proti jugoslovanskim napadom. — Gospa Kreuter-Galle je govorila proti jugoslovanskim državi v imenu Nemške ženske zveze; prof. Meyer je sporočil pozdrave in soglašanje Tirolcev. Dr. Angerer iz Beljaka je očital nemškemu poslancem nedelavnost in zapretil, da bo nemško ljudstvo vzelo svoje zastopstvo samo v roke. — Celjski dr. O. Ambroschitsch je opisoval naraščanje slovanskega gibanja na Spod. Štajerskem pod vodstvom dr. Korošca; vladi je očital, da pospešuje jugoslovanska stremeljenja. Potem je navajal podatke o silnem razvoju nemštva na Spodnjem Štajerskem; v zadnjem desetletju so Nemci narasli za 100 odstotkov, Slovenci pa samo za 7 odstotkov. — Nato je vseučiliški prof. dr. pl. Scala predlagal resolucijo, ki med drugim zahteva:

1. Velešrbska stremeljenja se z notranjim rovarjenjem ne smejo oživiti; jugoslovanska država se mora preprečiti z vsemi sredstvi.

2. Slovenska provinca bi bila prva stopnja do jugoslovanske države. Z vsemi sredstvi se mora preprečiti, da bi se štajerske in južnonemške kronovine raztrgale. Zahtevamo, da vlada veleizdajalsko rovarjenje za jugoslovansko državo z vsemi razpoložljivimi sredstvi nemudoma zatve. Pot do morja nam mora ostati odprta. Prosta pot v Trst se mora zagotoviti s popravami meje in z naseljevanjem, posebno v kumčetu mesta Berlina: Gorici.

3. Vrnitev jugoslovanskih in italijanskih veleizdajalcev nasprotuje temeljnim pogojem mirnega razvoja.

4. Zveza z nemško državo se mora zpopolniti v političnem, gospodarskem in vojaškem oziru. Ako vlada to obrambno dolžnost pusti v nemar in se tudi nemški zastopniki ne zavzamejo zanj s tem večjim povdorkom, potem jo bomo preyzeli sami in stopili proti vladi in našim zastopnikom v najostrejšo nasprotje. Sprejeto med navdušenim hajlanjem.

Zaključni govor je imel župan Fizia, ki je rekel: Avstrija mora biti nemška, ali je pa ne bo! — in končal: Domovina, bodi mirna, še stoji Vzhodna marka! — Shod so završili z »Wacht am Rhein«.

Sporazum o miru z Rusijo.

London, 19. marca. (K. u.) Reuter: Zunanji urad je objavil sledeče poročilo: Ministrski predsednik in zunanji ministri, ki so se zbrali v Londonu, so smatrali za svojo dolžnost, da so vzeli v vednost politični zločin, ki se je pod imenom nemškega mira napravil proti ruskemu ljudstvu. Rusija se ni mogla braniti. Ruska vlada je pozabila, da se je Nemčija vojskovala štiri leta proti neodvisnosti narodov in proti človeškim pravicam; v občutju lahkovernosti, ki ji ni enake, je pričakovala, da dobi s pogajanjem demokratičen mir, katerega ni mogla doseči z vojsko. Posledice so se kmalu pokazale. Premirje še ni poteklo, ko je nemška vojna uprava, dasi se je obvezala, da razdelitve svojih čet ne bo izpreminjala; premestila množice na zahodno bojno črto: Rusija je pa bila tako slaba, da se ni niti upala ugovarjati, akoprav so Nemci flagrantno kršili besedo, katero so bili zastavili.

Kar je sledilo, je bilo podobno prejšnjemu. Ko so pričeli uresničevati nemški mir, se je pokazalo, da obsega zasedbo ruskega ozemlja, uničenje ali vzetje vseh ruskih obrambnih sredstev in organizacijo ruskih dežela v korist Nemčije. Postopanje, ki se ni razločevalo od aneksije, dasi so se te besede skrbno ogibali. Tisti Rusi, ki so onemogočili vojaško operacijo, so medtem sprevideli, da je diplomacija brez vsake moči. Njene zastopnike so prisilili, da so morali izjaviti, da podpišejo mirovno pogodbo, dasi so se celo branili brati mirovno pogodbo, katero so jim predložili. Podpisali so jo, dasi niso znali, če pomenja pogodba v svojem pravem pomenu mir ali vojsko, ne da bi bili izvedeli, v koliko se vsled njega narodno življenje Rusije pniža v senco.

Mi, vlade sporazuma ne dvomimo, kako bodo svobodni narodi sveta presojali tako postopanje. Zakaj bi gubili čas o obljubah Nemčije, ki se ni v nobeni dobi povestnice svojih osvojitvev — ne, ko je napadla Šlezijo, ne, ko je delila Poljsko — predstavljala s takim cinizmom kot uničevalka narodne neodvisnosti, kot neizprosna sovražnica človeških pravic, kakor zdaj? Poljski, katere junaški duh je prebil najgrozovitejšo narodnih tragedij, grozi četrti delitev; da njeno trpljenje še povečajo, so uničili tudi zadnje sledi njene neodvisnosti, ki se je naslanjala na dvomljive obljube svobode. Kar velja za Rusijo in Poljsko, velja nič manj za Rumunijo, ki so jo posilile neke države gnane od neusmiljenega pohlepa po gospodstvu. Pod plaščem besedi preži brutalna resničnost vojske in nezmanjšani pohlep nepostavne sile po moči.

Mirovne pogodbe, kakršna je ta, ne moremo pripoznati. Naši lastni smotri se zelo razlikujejo. Vojskujemo se in se bomo vojskovali naprej, da enkrat za vselej končamo tako politiko plenitve in da ne zavzame mesta miroljubnega gospodstva organizirane pravičnosti. Mi, ki si v duhu predstavljamo podrobnosti sedanje dolge vojske, vedno jasnejše spoznavamo, da so boji za svobodo povsod v medsebojni zvezi: podrobnosti zato ne naštevamo. Da zmagati pravičnost in svoboda, v kolikor zavisi uspeh od bodočih bitk, smejo narodi, za katerih usodo gre, zaupati armadam, ki so pokazale v težavnejših razmerah, kakor so sedaj, do so več kakor kos veliki nalogi, ki se je zaupala njim junaštvu.

London, 19. marca. (K. u.) Uradno: Zbral se je vrhovni vojni svet; pod predsedstvom ministrskega predsednika so bili 14., 15. in 16. t. m. važni politični razgovori. Udeležili so se jih angleški, francoski in italijanski ministrski predsedniki; navzoči so bili tudi drugi ministri s svojimi vojaškimi in drugimi strokovnjaki.

Nemški kancler o miru z Rusijo in s Finsko.

Nemški državni kancler grof Hertling je 18. t. m. govoril v nemškem državnem zboru o mirovni pogodbi z Rusijo in s Finsko. Uvodoma je podal kratek pregled o pogajanjih v Brestu Litovskem, kjer se je po raznih pripetljajih sklenil 3. marca mir, katerega je 16. marca v to pristojni zbor v Moskvi potrdil. Rekel je, da se ne misli pečati s tem, kako da presojajo sovražne države mir z Rusijo. Ni mogoče govoriti mirno in stvarno s sovražnimi silami, ki so se navadile hinavščine in neresnice do brutalnosti: v tistem trenutku, ko polagajo roko na nevtralnno deželo, si upajo govoriti o popolni nesebični politiki. Nismo mislili in ne mislimo, da bi nasprotovall upravičenim željam in stremljenjem Rusije, ki se je oprostila carizma. Želimo ji, kar sem že 29. novembra rekel kmalu naj se v preizkušeno deželo vrnejo mirne in redne razmere; boli nas in obžalujemo, če se to ne bo, kakor kaže, kmalu zgodilo in ker so tam v mnogih krajih razmere strašne.

Pogodba z Rusijo ne obsega nobenih pogojev, ki bi jo poniževali: nobenih vojnih odškodnin, nobenih nasilnih prilastitev ruskega ozemlja. Če se loči več obrobni držav iz zveze ruske države, so to dotične dežele same želele. V mogočnem okrilju nemške države naj si dajo tako državno tvorbo, kakršna je primerna njih razmeram in njih kulturi; seveda, svoje koristi bomo varovali.

Razvoj je najbolj na Kurskem napredoval. Prišla je v Berlin deputacija kurskega deželnega sveta, ki je izjavila, da se dežela loči iz dosedanje državne zveze in da želi tesne gospodarske, vojaške in politične zveze z Nemčijo. Pripoznal sem, kakor mi je naročil cesar, ki po mednarodnem pravu zastopa državo, samostojnost Kurske. Hvaležno in veselo sem vzel na znanje stremljenje, da se želi dežela tesno nasloniti na Nemčijo, s katero jo vežejo stoletne kulturne vezi, a pridržal sem si v politični obliki zadnjo odločitev, dokler se razmere tam ne bodo še bolj ustalile in dokler ne bodo vsi ustavni činitelji zavzeli stališče.

V Litvi so že lani sklenili, da si žele tesnejšega stika z Nemčijo in gospodarsko-vojaške zveze. Pričakujem te dni deputacije tamošnjega deželnega sveta, ki bo ta sklep zopet naznanila, nakar se bo Litva razglasila za neodvisno državno tvorbo. Nadaljevanje političnega razvoja mirno pričakujemo.

Drugačne so razmere v Livoniji in v Estoniji. Deželi ležite vzhodno od mejne črte, katero določa mirovna pogodba z Rusijo, a za toliko časa jo bo zasedla nemška policijska moč, dokler ne bodo varnostni lastne deželne naprave zajamčile in dokler se ne obnovi red; takrat bo prišel tam trenutek nove politične orientacije. Upamo in želimo, da se odločijo za tesno prijateljsko razmerje nasproti Nemčiji, a tako, da ne bodo izključene miroljubne in prijateljske razmere nasproti Rusiji.

Poljske mirovne pogodbe izrečno ne omenja. Proklamacija obeh cesarjev 5. novembra 1916 je celemu svetu naznanila samostojnost dežele, iz česar sledi, da se more nova državna tvorba izpopolnjevati le temeljem skupnih pogajanj Nemčije in podonavske monarhije z ene in Poljske z druge strani. Poljski politični krogi so zopet predlagali, kako naj se naše bodoče razmere uredi. Radi bomo preiskovali, kako naj se dosežejo trajno dobre sosedne razmere. Podrobnejše bo poročal državni podtajnik von dem Busche.

Če boste, in o tem ne dvomim, pritrldili predlagani pogodbi in ko bo tudi kmalu mir z Rusijo sklenjen, postane dejstvo to, kar sem 24. februarja napovedoval: mir bo na celi naši vzhodni fronti vladal. V državah sporazuma se čisto nič ne kaže, da so voljne končati strašno vojno rokoletstvo. Zdi se, da še vedno zasledujejo smoter: bojevati se toliko časa, da nas uničijo. Srčnosti za to ne izgubimo. Na vse smo pripravljene, tudi na težke žrtve. Bog, ki je bil z nami, bo z nami. Zaupamo naši pravični reči, naši armadi, ki ji ni enake, njenim junaškim voditeljem in četam; zaupamo naši vztrajnosti. Odgovorni za prelivanje krvi so pa tisti, ki žele, da se kri še naprej preliva. (Živahno pritrdjevanje v zbornici, le skrajna levica je žvižgala.)

Državni podtajnik von dem Busche se je peal s pogajanjem v Brestu Litovskem. Rekel je, da se bo čez nekaj dni tudi z Rumunijo sklenil mir.

Socialni demokrat David je rekel, da se sicer veseli, ker se je vsaj na vzhodni celi bojni črti končal boj, a obžaluje, ker se ni sklenil v Brestu Litovskem mi sporazuma, marveč izrečni mir sile z Brestu Litovskem niso kapitulirale, a boljše, marveč tudi naši diplomati pred zastopniki proste vojaške moči. Socialni demokrati ni šlo niti o to, da bi se bila carjeva država, ki jo ohranila, a diplomati bi bili morali doseči samostojnost neruskih narodnosti potom sporazuma, česar niso dosegli. Miru so si v Rusiji povsod zelo želeli. Boljševiki bi bili lahko sprejeli izgubo po plemenu tujih jim oboroženih dežela, a niso jo mogli sprejeti vsi pruske vojaške sile. Najširše plasti nemškega naroda ta mir ni navdušili, pa vznevoljili. Zaupanje v poštenost nemške politike je zmajano; mir ne jamči trajnosti: vojska se je končala, toda sovražnost je ostala. Državni kancler je pripoznal pravico o samoodločevanju narodov: kancler in državni zbor sta se zavzela za ta nazor. Zdi se, da še postopanje na vzhodu ne ujema s ponovnimi izvajanja kanclerja. Jamčiti se mora, da bodo dejanja odgovarjala besedam vodstva države. V Nemčiji žive mogočna nasprotstva strank z velikim vplivom v konservativnih in velenemških listih. Na Poljskem, v Litvi in v Brestu Litovskem, povsod so igrali isti protigrilci proti

politični državnega vodstva. Uvedel se je nov polzkus, da se doseže sporazum s Poljsko, ki ga zahtevajo koristi Poljske, Nemčije in celega sveta, a predpogoj je, da na obeh straneh pošteno pripoznajo posestno stanje. Vpliv vojaške stranke je tudi v Litvi v zadnjih časih povzročil nezaupnost. Govornik je na koncu koncev grajal, ker se Nemčija v finske zadeve vmešava.

Naumann (napredna ljudska stranka) je opozarjal na Avstrijo, ki je prestregla nov silovit napad ruske armade. Pogajanja v Brestu Litovskem bi bila lahko v marsikaterih točkah drugačna, če bi naši diplomati bolj umevali mišljenje ekstremnega socializma. Bog zna, če se kdaj zopet ruski imperij oživi. Opozarjal je na zahtevke Japonske z ozirom na Rusijo in da morajo tudi Nemci vzeti kar jim gre. Ni zadovoljen z nastopom Nemčije na Finskem. O samoodločbi je rekel, da je brez pomena če se enkrat uredi in mogoče ne pod vplivom. Državni kancler je izjavil, da je samostojnost Belgije mogoča: zaklical je čez vodo, da je pripravljen na predpogovore; prišel pa ni nihče.

Dne 19. t. m. so nadaljevali razpravo. Stresemann je branil mirovno pogodbo z Rusijo. Rekel je, da se ne more misliti na to, da bi odstopili Poznanjsko in vzhodno Prusijo Poljski, ker gre za to, da se meje proti vzhodu okrepe, a čim manj Poljakom določimo, tem boljše.

Konservativec grof Westarp je polagal važnost na okolnost, ker razpolaga zdaj Nemčija na zahodu s premočjo. Gospodarsko se je nasproti Rusiji preskromno postopalo, proti Rumuniji in posebno z zahodom se ne sme tako skromno postopati. Pred vsem zahtevajmo vojno odškodnino. Čudi se, ker so zopet prijazni Poljakom. Poljske zahteve se morajo odklanjati. Poljskega vprašanja ni; o Poznanjskem in o zahodni Prusiji se ne sme razpravljati. Na tesnejši stik Nemčije s Poljsko ni misliti, zato se je moralo storiti, kar so zahtevali vojskovodje. Ne more se misliti da se bodo naše oborožbe omejile.

Neodvisni socialist Ledebour je izjavil, da odklanja mirovno pogodbo z Rusijo. Njegova stranka sprejme boj z aneksijonisti vseh strank.

Poljak knez Radzywill je rekel: Poljaki so vedno smatrali za življensko korist doseči pošten, trajen sporazum z nemškim ljudstvom in upamo, da se to doseže.

Mirovni pogodbi so na to odkazali glavnemu odseku. Državni zbor je pričel razpravo o novi kreditni predlogi 15 milijard.

Državni tajnik grof Roedern je izjavil. Od Črnege do Vzhodnega morja molče topovi, moč nemškega ljudstva se zato lahko prvič z vso silo obrne proti zahodu, a z zahoda nam odmeva staro sovrašstvo. Uniči naj se nemški militarizem, ki ni nič drugega kakor obramba nemškega naroda, ki nas je rešila, da nas niso uničili. Če je resnična Clemenceauova beseda, da bo tisti zmagal ki bo četrte ure preje verjel na zmago, mirno pričakujemo bodočih bojev. — Predlogo so v prvem in v drugem branju sprejeli ko je Haase izjavil, da neodvisni socialni demokrati ne bodo za kredite glasovali.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 18. marca.

Začetek današnje seje ob 11. uri 45 minut. Predseduje dr. Lukinić. Na dnevnem redu je razprava o zakonskem načrtu o ureditvi nagrade poslancev, ki naj mesto teh prejemajo letno plačo v znesku 4800 K. Zakonski načrt se sprejme v 1. in 2. branju. Druga točka dnevnega reda je zakonski načrt o ureditvi kr. deželne visoke šole za umetnost in obrt v Zagrebu, po katerem se začasna šola spremeni v visoko šolo za umetnost in umetno obrt. Sprejeto v 1. in 2. branju. Posl. Peršić zahteva, naj 19. t. m. ne bo seje sabora zaradi Preradovičeve proslave. Večina to zahtevo odbije. Seja se vrši 19. t. m., v kateri bo govoril predsednik dr. Medaković slavnostni govor, v katerem bo povdarjal temeljne misli P. Preradovića.

Vojna poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO. Dunaj, 18. marca. Uradno: Nobenih posebnih dogodkov.

Dunaj, 19. marca. Uradno: Nobenih važnih dogodkov.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. marca. Veliki glavni stan: Zahodno bojišče: Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega: Na Flandrijskem, severno Armentieresu in v zvezi z angleškimi napadi na obeh straneh prekopa La Bassée so s topovi močnejše streljali. Na ostali bojni črti so le zmerno streljali.

Bojni skupini nemškega cesarjeviča in pl. Gallwitz: Med Oise in Aisne, severno od Reimsa in v nekaterih odsekih v Champagni so streljali s topovi.

Bojna skupina vojvoda Alberta Virtemberžana: Na lorenški bojni črti in v srednjih Vogezih so od časa do časa streljali s topovi. Na celi bojni črti so letalci živahno letali. Francoski letalci so metali na jasno označene naprave lazaretov v Le Touru bombe. Včeraj smo sestrelili 22 letal in 2 pritrjena zrakoplova. Poročnik Kroll je priobčil svojo 21. zračno zmago. — Sovražne zračne sile so izgubile meseca februarja na nemških bojnih črtah 18 pritrjenih zrakoplovov in 138 letal; 59 jih je padlo za našimi črtami, ostalo za sovražnimi postojankami. Naše zračne izgube so znašale 61 letal in 3 pritrjena zrakoplova.

Vzhod: V južni Ukrajini smo zasedli Nikolajev. (Leži pri izlivu Buga ob Črnem morju; 70 km severozahodno od mesta Chersona.)

Berlin, 19. marca. Veliki glavni stan: Zahodno bojišče: Vojaška skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega: Naskakovalne čete pruskih, bavorskih in saskih divizij so z uspehom poizvedovale; ujele so nad 300 Belgijcev. Od obali do prekopa La Bassée so zvečer močnejše streljali; drugod se je le zmerno streljalo.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča in pl. Gallwitz: Napadalne čete Badencev so se pri Juvincourtu po trdem boju vrnile z 20. ujetniki iz sovražnih jarkov. Od časa do časa so na obeh straneh Reimsa in v Champagni streljali s topovi. Na severni fronti pri Verdunu so močnejše streljali. Svoje poizvedbe smo nadaljevali. Saski oddelki so na vzhodnem bregu Moze privedli 56 ujetnikov.

Vojaška skupina virtemberškega vojvoda Alberta: Na mnogih mestih lorenške fronte, v Vogezih in v Sundgau so Francozi živahno nastopali.

V zračni borbi in z zemlje smo sestrelili včeraj 23 sovražnih letal in 2 pritrjena zrakoplova.

Z drugih bojišč nič novega.

Nemško večerno poročilo.

Berlin, 19. marca zvečer. Veliki glavni stan:

Dež je na zahodni bojni črti boje omejeval; živahno so pa streljali s topovi na severni bojni črti pri Verdunu in v gozdu Barray.

Z drugih bojišč nič novega.

Ludendorff.

Berlin, 18. marca. Uradno. Naši podmorski čolni so pri Angliji potopili 10.000 ton ladijskega prostora. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Pred spomladanskimi boji.

Večjih bojev zdaj pravzaprav ni nikjer; le tu in tam poizvedujejo in streljajo s topovi. Pač pa časopisje zelo veliko piše, kaj da bo spomlad prinesla. Francoski vojaški krogi pričakujejo, da bodo poskušali Nemci prodrati pri Toulu in pri Reimsu; angleški vojaški krogi pa pričakujejo nemške ofenzive na Flandrskem, češ da bi prišli Nemci radi v Calais.

Italijani zapuste Albanijo?

Berlin, 19. marca. »Telegr. Union« poroča iz Amsterdam: Italija namerava izprazniti Albanijo radi pomanjkanja ladij.

Avstrijski vojni minister o položaju.

Dopisniku »Az Est« v Berlinu je izjavil avstrijski vojni minister pl. Stöger-Steiner, da je s posveti v Berlinu zadovoljen. Upa, da postane na vzhodni fronti kmalu mirno, ker je vojaški položaj iz vrsten in da demisijski generala Avarescu ne bo rumunskih pogajanj zavlačevala. — Kmalu bodo čete z vzhodne fronte ojačile italijansko bojno črto. Na vprašanje, če bodo avstrijske čete pošiljali na zahod, je minister rekel, da to vprašanje ne spada v njegovo kompetenco; a ker se položaj vsako uro izpreminja, ne more nihče znati, kaj da bo bodoči dan prinesel. Nimajo prav tisti, ki ne verjamejo, da so zaloge žita v Ukrajini velike; saj Ukrajina ni štiri leta ničesar izvaževala, a seveda: premagati se morajo velike transportne težave. V Berlinu sodijo o položaju na zahodu ugodno. Vprašanje splošnega miru je najtežavnejša reč. Ni dobro, če se pre- rokuje, a sodi, da splošen mir ni več daleč. Naš vojaški položaj se ne more poslabšati, kar tudi sporazum zna. Boji položaja ne morejo več spremeniti: priti moramo koncem bojev do mira.

Nizozemska.

Nizozemska ugotovi sporazum.

Haag, 18. Minister London je naznačil drugi zbornici, da je nizozemska vlada sprejela zahtevo sporazuma in da bodo nizozemske ladje vozile v ogroženih morjih. Sporazum je obljubil, da dobavi do 15. aprila 100.000 ton pšenice. Nemčija je na tozadevno vprašanje odgovorila, da v dveh mesecih 100.000 ton pšenice ne more dobaviti. Nizozemska zahteva od sporazuma premož, nizozemske ladje naj ne prevažajo čet in vojnega blaga, tudi obo- rožiti se ne smejo. Uničene ladje morajo

precej po končani vojski nadomestiti z drugimi. Amsterdamsko časopisje vlado napada.

Nizozemska in Nemčija.

Kolin, 19. »Kölnische Zeitung« piše: Nizozemska ni ponudila sporazumu le enega prsta, marveč vsaj eno roko. Vsa čast položaju sile, v katerem je zdaj Nizozemska; a nemška vlada bo odgovorila Nizo- zemski in sporazumu tako, kakor se ji bo zdelo potrebno. Naši podmorski čolni bodo tudi večjemu številu ladij kos.

Haag, 19. Nizozemski poljedelski mi- nister je zapovedal, naj vsi lastniki ladij na Reni svoje ladje umaknejo iz Nemčije.

Iz Rusije.

»Times« javljajo iz Petrograda: Na moskovskem kongresu je soglašalo z brestlitovskim mirom 109 svetovalcev, 83 jih je nasprotovalo. — »Magdeburgische Zeitung« poroča, da bosta Nemčija in Rusija že 15. aprila ponovili dip- lomatsko in konzularno službo. — »Daily Chronicle« poroča, da je vreden sedanji plen Nemčije v Rusiji 400 mi- lijonov funtov sterlingov (8 tisoč mili- jonov mark). — Carica Marija Feodo- rova je naprosila ljudske komisarije, naj ji nakažejo sredstva, da more ži- veti, ker je popolnoma vsled zaplembe njenih posestev obubožala.

Mir z Rusijo ratificiran.

Dunaj, 18. marca. (K. u.) Ruski ljud- ski komisar za zunanje reči je brzojavil zunanji uradoma na Dunaju in v Ber- linu: Dne 16. marca 1918 je izredni veliko- ruski kongres svetovnih delavcev, kmetov in kozaških odposlancev v mestu Moskvi mirovno pogodbo, katero je Rusija skle- nila 2. marca v Brestu Litovskem z vele- silami četverozveze, ratificiral.

Razna poročila.

Nastop Japonske v Sibiriji.

Berlin, 19. (K. u.) Iz Newyorka brzo- javljajo nemškim listom: Wilsonova nota kongresu je spisana. Slovesno izjavlja, da Združene države ne dopuščajo nastopa Japonske v Sibiriji.

Berlin, 19. Iz Tokia poročajo preko Washingtona in Amsterdam: Japonska vlada je v kronskem svetu sklenila, da nastopi v Sibiriji in da pospeši vojaške priprave.

Tokio, 19. (K. u.) Reuter: Vojni mini- ster je priobil, da biva 94.000 nemški uje- tnikov v Sibiriji vzhodno od Bajkalskega jezera, 6000 pa zahodno od jezera. Nem- cev, ki bivajo vzhodno od jezera, ne nad- zurujejo. Položaj bi postal resen, če bi nemške ujetnike organizirali in bi ti bolj- ševike, ki se vedno bolj krepe, podpirali.

Tudi na Kitajskem položaj poostren.

Amsterdam, 19. Predsednik kitajske republike bo najbrže odstopil, ker se je položaj zelo poostрил. Njemu udane čete stoje nasproti južnim kitajskim četam.

Nova rumunska vlada.

Bukarešt, 19. (K. u.) Iz Jaša se po- roča, da je sestavil novo rumunsko vlado Marghiloman, ki je prevzel ministrsko predsedstvo. Vsi ministri nove rumunske vlade so pristaši osrednjih velesil.

Španski prestolni govor.

Madrid, 19. marca. V prestolnem go- voru, ko so otvorili zasedanje kortesov, se naglašja, da so razmere s papežem in z vsemi narodi na svetu: z nevtralnimi in s tistimi, ki se vojskujejo, najpristraneje in da ostane Španska nevtralna.

Politične novice.

+ Shod v Gorjah. Na praznik dne 25. t. m. priredi S. L. S. političen shod v Spodnjih Gorjah. Shod se bo vršil ob 3. uri popoldne v gostilni g. Jana. Po- roča drž. poslanec vitez Pogačnik o po- litičnem položaju.

+ Shod S. L. S. v Košani. Na praz- nik sv. Jožefa se je vršil v Košani shod S. L. S., na katerem je poročal državni poslanec dr. Lovro Pogačnik. Zbo- rovalcev je bilo nad 500, med njimi precej tudi iz oddaljenih krajev n. pr. iz St. Petra. Soglasno so bile sprejete naslednje resolucije: »Zborovalci, zbra- ni na shodu S. L. S. v Košani, se z na- vdušenjem pridružujejo majniški de- klaraciji in izrekajo Jugoslovanske- mu klubu svoje popolno zaupanje. Iz dna srca pozdravljajo mirovno delo papeža Benedikta XV. in cesarja Kar- la I. Izrekajo svojo srčno zahvalo gosp. knezoškofu dr. Jegliču za njegov od- ločni in pravočasni nastop v prilog na- še jugoslovanske misli.«

+ Reforma ustave. Dunaj, 19. marca. V parlamentarnih krogih pripovedujejo, da razpravlja vlada temeljito o reformi ustave. Posvetovanja ministrov, ki so tr- jala zadnje dni več ur, so bila posvečena temu vprašanju.

+ Zakaj je Seidler priznal jugoslo- vansko vprašanje? Dopisnik lista »Die

Drau« poroča z Dunaja da je načelnik »Jugoslovanskega kluba« dr. Korošec izjavil sledeče: »Mi Jugoslovani ne da- mo prav nič na izjavo Seidlerja, ker ni bila to nič drugega kot pakt med Du- najem in Sarajevom. Nadškof dr. Stad- ler je zahteval kot protiuslugo oni pa- sus o Jugoslovanih; avstrijska vlada je izpolnila to zahtevo.« Kar je dr. Ko- rošec še nadalje izjavil o stvari, se z ozirom na cenzuro ne more objaviti. Tako »Die Drau«.

+ Nemčija in jugoslovansko vpraša- nje. Berlin, 19. marca. (K. u.) Kako po- ročajo Norddeutsche Allgemeine Zeitung z Dunaja, se širijo z ozirom na izjavo mi- nistrskega predsednika dr. pl. Seidlerja z dne 7. t. m., da je pripravljena vlada raz- pravljati o jugoslovanskem vprašanju, iz avstrijskih slovanskih krogov vesti, da je vlada pripravila predela za uvedbo av- tonomije na jugu avstrijske države in da je to storila pod vplivom Nemčije oziroma na njen nasvet. K temu dostavlja Nord- deutsche Allgemeine Zeitung: Te vesti so izmišljene. Ni treba nam še posebej po- uderjati, da se je Nemčija z ozirom na zvezno politiko vedno držala Bismarkove- ga programa, ne mešati se v notranje za- deve avstro-ogrske monarhije.

+ Rdeče-belo-modra khuenovščina. Pod tem naslovom prinašajo včerajšnji »Narodni Listy« uvodnik, kjer napadajo ostro hrvatsko koalicijsko vlado, v pr- vi vrsti bana Mihalovića in podbana dr. Kriškovića, ki vodita pravo khuenovsko politiko. List poziva koalicijo, naj v zad- njem trenutku spremeni svojo politiko v smislu jugoslovanske deklaracijske ideje. Če tega ne stori, se bo združenje Ju- goslovanov izvršilo brez koalicije in proti njej.

+ Preiskava zaradi jugoslovanske de- klaracije v Splitu. Pretekli četrtek se je pripeljal v Split nadsvetnik generalne in- špekcije državnih železnic na Dunaju Šaj- ka, kateri preiskuje, kdo je podpisal de- klaracijo. Vsi, ki so je podpisali, so mu to povedali hrvatski.

+ Bosenska vlada na delu. Bosen- sko-hercegovska deželna vlada je v smi- slu § 18. zakona o tisku prepovedala za Bosno in Hercegovino razširjanje lista »Juga«, ki izhaja v Osijeku, zagrebškega dnevnika »Glas Slovenaca, Hrvata i Srba« in revije hrvatskega katoliškega dijaštva »Luč«.

+ Ogrska volilna reforma. Budim- pešta, 18. marca. Volilni odsek ogrske po- slanske zbornice je sprejel soglasno načrt nove volilne reforme.

+ Kriza v poljski vladi. Varšava, 19. marca. Sestavo nove poljske vlade pre- vzame Steczkowski.

+ Nemška kri in kultura na Kuron- skem. Nemčija je že pričela z aneksijo bivših vzhodnih ruskih pokrajin. Kuronski deželni svet, ki je sestavljen iz 95 odstot- kov Nemcev, čeravno tvorijo Nemci skup- no z židi le tri odstotke prebivalstva, je ponudil nemškemu cesarju vojvodski klo- buk Kuronske. In nemški cesar je obljubil, da ga sprejme. V odgovoru na vdanostno brzojavko predsednika kuronskega dežel- nega sveta Nemca Rachden-Maihof po- udarja nemški cesar: »Srečen sem in hva- ležen Bogu, da mi je dovolil rešiti nemško kri in kulturo pogube.« In vendar je v Ku- ronski med prebivalstvom komaj tri od- stotke nemške krvi.

+ Hindenburgov mir podpisan. Pod tem naslovom piše »Arbeiterwille« med drugim: Ne samo sporazum, tudi vsi nevtralc, ki bi vsled simpatij do Nemčije ne ostali nevtralni, če bi se ne bali, da dožive usodq Belgije. A tudi v Nemčiji in v Avstriji se vesela miru z Rusijo le vojni hujšakci in tisti, ki jim vojska nese. Tudi govor dr. Davida v nemškem državnem zboru: dr. David je zelo zmeren desničar večinske socialno demokratične stranke v Nemčiji, do- kazuje, da se je izpremenil sporazumni mir kakršnega sta obetala nemški kan- cler in avstrijski zunanji minister, v mir meča. Posledice bodo strašne: za- kopano je vsako upanje, da bi se po zgledu v Brestu Litovskem usedle An- glija, Francija, Belgija ali Italija ali Amerika k posvetovalni mizi, kjer so politiki in diplomati le šahovske podo- be v Hindenburgovih in Ludendorffo- vih rokah. Ruski narodi tudi ne bodo pozabili da so posegle nemške in av- strijske čete z orožjem v notranje poli- tične in v socialne boje. Čuditi se mo- ramo Hertlingu, ki je rekel, da ne ob- sega mirovna pogodba ničesar, kar bi Rusijo sramotilo: nobenih vojnih od- škodnin, nobenih nasilnih aneksij, precej na to pa napoveduje indirektno, a jasno, aneksijo Kurske in Litve na željo nekaj tisoč nemških veleposestni- kov in napoveduje da bo nemška poli- cijska sila zasedla Livonijo in Estonijo, dokler se tam ne upostavi državni red. Ravno nasprotno se je doseglo, kar so želeli in zahtevali delavci v Rusiji, v Nemčiji in Avstriji. Nemški militari- zem je izsilil mesto spravnega miru mir sile. Posledice Hindenburgove

zmage nad rusko vlado nad večino nemškega državnega zbora ne bodo za- dele le ruskih narodov, marveč nosil jih bo tudi nemški narod in z njim av- strijski narodi. Vojska se nadaljuje. Hertling lahko reče: »Na vse smo pri- pravljani, tudi na težke žrtve.« saj on in njegovi vrstniki dozda niso ničesar žrtvovali; strašne žrtve vojske bodo prenašali narodi, ki so bili preslabi, da bi bili svojo voljo za spravi mir uve- ljavili. Le kratkovidneži morejo slaviti Hindenburgov mir, narodi, vsi evrop- ski narodi imajo dovolj povoda, da ža- lujejo.

+ Posveti ministrov sporazuma v Londonu. V Londonu so se v četrtek in petek posvetovali Clemenceau, Pichon, Foch, Wyerand, Orlando, Bissolati, Bran- chi in ameriški general Blisz. Predsedoval je Lloyd George. Clemenceau je po posvetu izjavil, da je zadovoljen z uspehom in da so popolnoma soglašali. Tudi Orlando je rekel, da ga je posvet zadovoljil.

+ Marghilomann ponuja Avstriji zve- zo Rumunije. »Fremdenblatt« poroča: Marghilomann namerava, kakor se trdi, ponuditi Avstriji zvezo. Ne vé se še, kak- šno stališče bo monarhija zavzela.

+ »Abend« ustavljen. Dunajski list »Abend« so oblasti 19. t. m. za čas vojske ustavile.

+ Kavkaz proti turškemu osvoboje- nju. Berlinski »Tageblatt« poroča: Kav- kaški deželni zbor v Tiflisu je brzojavil, da miru Ljeningove vlade s Turčijo ne pripo- znava.

+ Monakovski nuncij odpotoval v Rim. »Tägliche Rundschau« poroča: Mo- nakovski nuncij Pacelli je odpotoval v Rim. Potovanju prisojajo veliko važnost vsled sedanje velevažne politične dobe.

Ljubljanska aprovizacija.

a Sveže meso na rumene izkaznice C št. 1401 do konca. Stranke z rumeni- mi izkaznicami C št. 1401 do konca prejmejo sveže meso v četrtek dne 21. marca popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od pol 2. do 2. ure št. 1401 do 1600, od 2. do 3. ure št. 1601 do 1800, od 3. do 3. ure št. 1801 do 2000, od 3. do 4. ure št. 2001 do 2200, od 4. do 4. ure št. 2201 do 2400, od 4. do 5. ure št. 2401 do 2600, od 5. do 5. ure št. 2601 do 2800, od 5. do 6. ure št. 2801 do konca. 1 oseba do- bi en četrt kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 ose- be tri četrt kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb en in en četrt kg, več oseb en in pol kg. Program stane 2 K.

a Naloga za premož za stranke z zelenimi izkaznicami črke B se izdajajo le ob dnevih, ki so bili objavljeni v sobot- nih listih in sicer vsakokrat od 10. do pol 1. ure dopoldne. Stranke naj se drže stro- go določenega reda.

a Nakazovanje moka trgovcem. Tr- govcem se bo nakazovala moka v petek dne 22. marca ob 9. uri dopoldne v mestni posvetovalnici.

a Testenine, katere je nakazoval mestni magistrat za rodbine z mnogimi otroki, so pošle. Stranke se opozarjajo, da ne hodijo po nepotrebnem na magistrat, ker se nakazila za testenine več ne izda- jajo.

a Razdelitev mesa v občini Moste se vrši v četrtek 21. marca po sledečem re- du: Od 7. do 8. ure tisti, ki ga še niso prejeli. Od 8. ure dalje pa vsi drugi. Ze- lezničarji dobe pri Krušču v Vodmatu, drugi občani v občinski mesnici pri Rodetu.

Ljubljanske novice.

lj Večerne govore pri sv. Petru bo imel znani govornik dr. Fl. Ramšak od četrta 21. marca do velikega petka 29. marca ob 7. uri zvečer. Zbral si je za pred- met: Moderne svobodne težnje in krščan- stvo. Slavno občinstvo vabimo.

lj Seja ženskega odseka za invalide bo v petek, 22. marca popoldne v Alojzi- jevišču na Poljanski cesti, II. nadstropje.

lj Predavanje. V četrtek, 21. marca, točno ob 1/28, zvečer predava v Šentpeter- skem prosvetnem društvu drž. poslanec g. dr. Lovro Pogačnik o avstrijskem parla- mentu. Pridimo polnoštevilno, da spozna- mo podrobno dolo »Jugoslovanskega kluba«! — Po predavanju seja glavnega in damskega odbora, na kateri si bomo za- črtali delo za spomladansko in poletno se- zono. — Na belo nedeljo, 7. aprila, bo II. družabni večer v veliki dvorani »Uniona«.

lj Nedostojne opazke pri čakanju na meso. Te dni je čakalo pred neko tukaj- šnjo mesnico precej ljudi na meso. Seveda so prišle tudi doječe in noseče matere z izkaznicami za prejem mesa brez čakanja, kar je tudi pravilno. Jako grdo pa je od nekaterih žensk, da napadajo in psujejo z raznimi surovimi izrazi te matere. Prav bi bilo, da tem službujoči stražnik opozori te ženske na dostojnost, da se kaj takega v bodoče ne bo več dogajalo.

lj Popisovanje ovac. V zmitu naredbe c. kr. trgovskega ministrstva se bodo dne 23. marca 1918 od 8. do 12. dopoldne v ljubljanskem mestnem okrožju popisova-

le ovce in sicer v mestnem popisovalnem uradu na magistratu v Galletovi hiši, pritičje, desno. Lastniki ovac se torej nujno pozivljajo, da jih pridejo v navedenem času točno prijaviti, ker sicer bi se proti njim moralo postopati v smislu zakonitih predpisov. Popis velja za pravo mesto Ljubljano z vsemi predkraji in s Spodnjo Šiško, kar se izrecno poudarja, da ne bo potem izgovorov.

Ij Umrlí so v Ljubljani: **Franciška Hammerschmidt**, zasebnica, 98 let. — **Marijan Šmajdek**, profesorjev sin, 6½ leta. — **Marija Jekno**, vdova uradnika, 75 let. — **Elvira Korošec**, prodajalka, 21 let. — **Marijana Vodnik**, zasebnica, 74 let. — **Marijeta Čeleden**, hiralnica, 57 let. — **Franciška Bayer**, vdova umirov. orožniškega stražmojstra, 70 let. — **Kristina Neumann**, vdova vojaškega uradnika, 83 let. — **Janez Telban**, delavec, 78 let. — **Fran Harlman**, klobučar in posestnik, 73 let. — **Alojzija Gracelj**, zasebnica, 53 let. — **Lucija Štrukelj**, čevljarjeva vdova, 78 let.

Dnevne novice.

— **Slovesno izročanje podpisov za deklaracijo.** Dne 24. t. m. se vrši ob 11. uri predpoldne v veliki dvorani »Uniona« velika slovesnost. Slovesno se bodo izročili načelniku Jugoslovanskega kluba dosedaj nabrani ženski podpis za deklaracijo. Vabimo vse k mnogobrojni udeležbi.

— **Modrosti ljubljanske cenzure.** Cenzura nam je v uvodniku dne 18. t. m. med drugim zaplenila tudi naslednje stavke: »Gotovo so italijanske težnje še dandanašnji imperialistične; iz zgolj državno-schičnih razlogov nas hoče Italija odriniti od obali, na kateri se je naš narod pred enim tisočletjem naselil... Rusija je hotela dobiti Carigrad ter morske prelive, Francija si je lastila Alzacijo-Loreno in je namerjala levi breg Rena politični in ekonomski osvoboditi vsake odvisnosti od Nemčije. Anglija si je po dogovorih zagotovila Mezopotamijo, važnejše točke v Mali Aziji in nemške kolonije. Z enakim upanjem na osvojitve so šle v vojsko Bolgarija, Italija, Rumunija.« Vse to nam je cenzor črtal iz razlogov, ki so nam popolnoma nerazumljivi. Zaplenjeni odstavek je bil le obsodba imperializma sploh, zgoraj citirani stavki pa obsodba imperialističnih tendenc entente. Da pod ljubljansko cenzuro ne smemo obsoditi vsakega imperializma, bi se razumeli, a da bi ne smeli grajati osvojevalnih namenov entente, to nam je težko umljivo. Pri ljubljanski cenzuri opažamo metodo, ki je drugod ni. Cenzor črta, če mu je v kontekstu kakšna beseda ali posamezen stavek ni všeč, enostavno ves odstavek. S tem sebi delo in trud olajša, a listu znatno škoduje. Zaradi konfiskacije smo se pritožili.

— **Šolska vest.** Vadniški učitelj na mariborskem učiteljskišči, g. Stanko Marin, je dobil naslov profesorja.

— **Begunci v Györu** so nam poslali 5 K za Krekov spomenik s pristavkom: »Seveda je malo, pa ker smo begunci, se nam ne bo štel v zlo.« — Čast jim!

— **Požar v Zapotoku** pod Kureškom, občina Zelimlje, je uničil v soboto, dne 16. marca 1918, popoldne polovico vasi: 16 hišnih števil z vsemi postranskimi poslopji; ker je veter pihal, je bilo v dobre pol ure vse v plamenu. Zgorela je vsa krma za živino, živila, poljsko orodje, hišna oprava, posameznikom tudi denar; rešiti so mogli le kaj malega. Živino so rešili in nesreč pri ljudeh tudi ni bilo. Škoda je ogromna, ki se trenutno ne da preceiniti; posestniki so nizko zavarovani, a te vsote pri pozidavi v sedanjem času skoro v poštev ne pridejo. V trenutku nesrečni pogorelci najhujše občutijo popolno pomanjkanje krme in živil. Tukaj velja: Hitra pomoč, dvojna pomoč!

— **Iz Domžal** nam poročajo, da se tam vse nove poštne odredbe razglašajo na tabli samo v nemščini. V Domžalah ni niti 2 odstotka Nemcev, zato je nerazumljivo, kako more urad objavljati svoja poročila samo v nemščini, ki je ogromna večina prebivalstva ne razume. Ali niso te objave namenjene občinarjem? Če se razmere ne spremenijo, bomo poskrbeli, da se stvar na drugi način uredi.

— **Čudna pošta.** Dodatno k tej notici v 62. številki »Slovenca« nam poročajo iz selške doline, da je sedaj vožna pošta popolnoma ustavljena in da se poštni paketi v Selchi več ne sprejemajo in ne oddajajo. Navadna pisma pa nosi v Loko in iz Loke star mož, in sicer odhaja zjutraj peš iz Sele in prihaja proti večeru zopet peš nazaj. To so silno nepopolne poštne razmere za vso selško dolino, posebno če se pomisli, da je o velikonočnem času promet s paketi silno živahen. Slavno pošto ravnateljstvo v Trstu prosimo pomoči!

— **Letalna služba Dunaj-Kijev.** »Neue Freie Presse« poroča, da se uvede 20. t. m. poštna služba z letali na črti Dunaj-Kra-

kov-Lvov-Kijev. Pozneje uvedejo tudi službo z Odeso-Bukareštom-Sofijo in Carigradom.

Deklaracija, Jugoslovanski klub in S. L. S.

Zavedni Slovenci in Slovenke občine Rudnik pri Ljubljani se pridružujemo majniški deklaraciji. Obenem izrekamo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu. Nočemo več tlačiti, hočemo biti svobodni narod na svoji zemlji. (375 podpisov.)

Občinski odbor v Globasnici na Koroškem se je soglasno pridružil majniški deklaraciji Jugoslovanskega kluba. — Z navdušenjem se je izjavilo za jugoslovansko deklaracijo 510 žen, deklet, mož in fantov župnije Močice, 79 iz kraja Zablate-Zagorje, 305 župnije Sele, 67 iz vasi Bače ob Baskem jezeru pri Beljaku, 281 občine Slav. Plafberk na Koroškem.

Občinski odbor v Iški vasi je v seji dne 3. marca 1918 soglasno sklenil: 1. Navdušeno pozdravljamo jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917 ter se ji pridružujemo v cellem obsegu. 2. Jugoslovanskemu klubu v državnem zboru izrekamo popolno zaupanje. Poslance, v njem združene naj v težkem boju krepi zavest, da je ljudstvo z njimi. 3. Hvaležno pozdravljamo človekoljubno prizadevanje papeža Benedikta in našega ljubljene cesarja za tako zaželjeni skorajšnji mir.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. L. v B. Rokopis smo prejeli, a ne moremo objavit, kdaj pride. Za drugo hvala! — **A. Z.** Za nas nerabno; pošljite »Resnici«.

Prehledenje vratu se lahko zabrani, če se skuša poživiti kroženje krvi. Zivahno kroženje kri je najboljši branik posledicam prehlada. To je lahko doseči z izpiranjem s Fellerjevim antiseptičnim fluidom iz rastlinskih esenc z zn. »Elsa-fluid«. Pri že nastalih bolečinah se uporablja za zunanja vtriranja in obkladke. 12 steklenic pošlje za 14 K 32 v poštne proste na vse kraje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatr št. 134 (Hrvaška). Se jako priporoča. Več kot 100.000 zahvalnih pisem. Tudi za Fellerjeve odvajalne »Elsa-kroglice«. 6 škatlic 7 K 37 vin. (—c—)

Pri moteni prebavi s tiščanjem in bolečinami v želodcu, če imaš suha usta, slabosti, pomanjkanje teka, ali če si nagnjen k bljuvanju, je zelo priporočljiva raba naravne »Franz-Fosel« grenčice radi njene lastnosti, da zanestljivo, naglo in brez bolečin razkroji snovi v spodnjem delu telesa, ki se imajo odvajati.

PIVO!

Gostilničarji, ki jim primanjkuje piva, naj pošljejo na upravo našega lista pod šifro »Pivo« svoje naslove; izvedeli bodo, kako se lahko poceni zadosti tej potrebi. 906

JAJCA ZA VALENJE

čistokrvnih grahastih Plymouth-Roks-kokoši, najboljšie zimske jajčarice, pošilja proti povzetju ali denar naprej po K 1-60 za komad Milka Matašič, Ljubljana, Stara pot št. 9.

Vajenec.

krojaškega obrta išče mojstra. Učil se je že eno leto, zdaj bi rad nadaljeval učenje. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 916.

Sprejme se.

kuharica

z dobrimi izpričevali. — Pismene ponudbe se prosijo na upravnništvo »Slovenca« pod šifro »Kuharica 918«.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest, da je dne 19. t. m. ob pol 1. uri popoldne, previden s presvetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal gospod

Franc Harlman

klobučar in posestnik.

Pogreb nepozabnega ranjkega očeta se vrši v četrtek, dne 21. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti v Kladezni ulici št. 7.

Naj mu sveti večna luč!

Ljubljana, dne 20. marca 1918.

ZALUJOČI OSTALI.

Vsem našim sorodnikom in znancem javljamo tužno vest, da je naš nad vse ljubljani oče, oziroma stari oče, brat, svak, stric in tast, gospod

Matej Permé

žel. mojster južne železnice v pokoju danes zjutraj ob ¼ 3. uri po dolgi, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 59. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se vrši v četrtek, dne 21. t. m. iz hiše žalosti, Rožna dolina št. 87, ob ¼ 6. uri popoldne na viško pokopališče.

Maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Antona na Viču.

Rožna dolina pri Ljubljani, dne 20. suša 1918.

Friderik Permé, revident j. žel., t.č. nadporočnik v rez.; Maksimilija Jesenko roj. Permé, Marija, Rozamila, Viktorija, otroci. — **Josipina Permé** roj. pl. Rainhofen, snaha. — **Dr. Rok Jesenko**, odv. kandidat, t.č. v ruskem vojn. ujetništvu, zet. — **Marijan, Milan, Bojana**, vnuki.

Danes smo položili v hladni grob svojega nepozabnega brata Jožeta svojo čez noč nam od Boga vzeto zlato mamico

Marija Benkovič, roj. Ogrinc

V neizmerni tugi se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so jo spremljali na zadnji poti ter nam izrekli svoje sočutje, posebno č. duhovščini, oo. frančiškonom, uradništvu, meščanstvu in vsem drugim. Priporočamo blago pokojnico v molitev in blag spomin.

V Kamniku, dne 17. suša 1918.

Večoslav, Valentin, Franjo, Ivan, Karol, Minka omežena Senica, otroci z vnuki. **Alojzij Ogrinc**, brat.

Amalija Macákova rojena Reichmann naznanjam v svojem in v imenu svojih otrok Božice in Mane vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nenadomestljivi soprog in oče, gospod

Janko Macák

c. kr. višji finančni svetnik v finančnem ministru in imejtelj vojnega kritiča za civilne zasluge II. razreda,

v petek, dne 15. marca 1918 po dolgem, krutem trpljenju, previden s Svetotajstvi, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega se je vršil v nedeljo, dne 17. marca 1918 na pokopališče v Klosterneuburgu.

Sv. maša zadušnica je bila v ponedeljek, dne 18. marca 1918 v farni cerkvi sv. Martina.

V Klosterneuburgu, 18. marca 1918.

Brez posebnega obvešila.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena soproga oziroma mati, gospa

Lujiza Supančič roj. Gracelj

danes ob en četrtni na eno uro popoldne, previdena s tolažili sv. vere, mirno in bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabnega pokojnice bo v četrtek, dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 18, na pokopališče k Sv. Kristofu, kjer se bo položila blaga pokojnica v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 19. marca 1918.

ZALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

MESTNA PLINARNA V LJUBLJANI

sprejme več

delavcev

Oglasiti se je v pisarni na Resljevi cesti.

Izurjen kovač dobi trajno delo pri zadovoljivem službovanju. — Zahteve glede plače in popis rodbinskih razmer pod št. 928 na upravo »Slovenca«. Stanovanje in hrana prosto.

Izurjen kolar dobi trajno mesto, ako zadovoljivo službovanje. — Zahteve glede plače in popis rodbinskih razmer pod št. 927 na upravo »Slovenca«. — Prosto stanovanje in hrana.

Sprejme se

žensko osobje

za hišna dela v rezervni bolnici št. 1, domobranska vojašnica v Domobranski ulici. Predstaviti se je treba med 10.—11. uro dopoldne. 919

Vabilo

na

XIX. redni občni zbor

KMETIJSKEGA DRUŠTVA V SODRAŽICI,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se vrši

v nedeljo, dne 7. aprila 1918 ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1917.
4. Dopolnilna volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepan, vrši se eno uro pozneje drug občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število navzočih združnikov.

NACELSTVO.

Razpisuje se pri županstvu v Radečah pri Zidanem mostu služba

občinskega sluga

Prošnje je poslati na županstvo v Radeče. Plača po dogovoru. — Nastop službe s 1. aprilom 1918. 926

Knjigovodja

išče večernega dela.

Ponudbe se prosijo na upravo »Slovenca« pod »Knjigovodja 905«.

Prodaja se nov

šivalni stroj

z znamko »Singer« za izdelovanje slamlkov.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 909.

Zanesljiva

deklica k otrokom

se takoj sprejme.

Naslov pove uprava lista pod št. 911.

Modistka

se sprejme.

Ponudbe pod »Modistka 15« na upravo »Slovenca«.

MLINAR

samosojen delavec, star 30 do 50 let, dobi dobro in trajno mesto s celo oskrbo v hiši. Pismene ponudbe je poslati na naslov: Brača pl. Dolanjski, Sv. Jana pošta Jaska, Hrvaška. 800

Prodasta se 2 lepi mladi

papigi

(samec in samica) po nizki ceni. Poizve se: Gledališka ulica 10, 4. nadst., desno. 879

Klavirje, harmonije in vse glasbene instrumente

prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, Ljubljana,

Kongresni trg št. 15.

OPOZARJAM cenjeno občinstvo, da je dospela večja pošiljatev

ŠIVALNIH STROJEV in GALANTERIJE.

Prosim torej, kdor je stroj naročil ali se za istega zanimal, da se oglasi čim prej v trgovini

JOS. PETELINCA, LJUBLJANA,

Sv. Petra nasip št. 7.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev. 299

Kdor namerava prodati še kaj

kostanjevega lesa

3263

naj ga takoj ponudi trvdki

J. POGAČNIK

LJUBLJANA, Marije Terezije cesta 13.

Prodaja

se po zmernih cenah v večji množini

milo »Dob«, ogije, Wermuth-vino, boljarski mandeljni

v večjih kosih pri trvdki

A. KUSLAN, LJUBLJANA,

Karlovška cesta št. 15.

Samostojen stavbenik

srednje starosti, neomadeževane preteklosti, s premoženjem, sedaj tehn. mojster na južnem bojišču, se želi seznaniti z gospodično ali vdovo blagega srca, katera ima samostojno posestvo ali obrt. Le resne ponudbe s pravim naslovom se prosijo pod »Sreča 876« na upravo tega lista.

Pozor pri pomladanskem obdelovanju!

KORENIKE OD PIRNICE.

Centrala za krmila kupuje osnažene, zdrave in suhe korenine od pirnice (perenike, ornice ali železne trave) po 25 K za 100 kg na bližnji železniški postaji.

Pismene ponudbe je poslati z naslovom: Futtermittelzentrale, Ersatzfutter-Abteilung, Wien, L. Trattnerhof 1.

Službo upravnika

ali temu primerno mesto želi dobiti absolvent več kmetijskih strokovnih šol z najboljšimi izpričevali, veščak v kmetijstvu ter v to stroko spadajočih delih, izvrsten praktik, samec ter prost vojaščine, na kakem večjem posestvu.

Ponudbe na upravnništvo »Slovenca« pod »Upravnik 892«.

Cunje

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žaklje-vino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje

E. KOTZBEK V KRANJU.

Hrvatsko vino

na debelo, rdeče in belo, se more dobiti K 480—520 hektlo. Vino prve vrste od 2 hektlo višje se more poslati tudi na celi vagon. Vino ima 9—11 stopinj.

Vprašanja na

A. GLÖCKNER, OZALJ

kraj Karlovca.

870

Resna ženitna ponudba.

Gospodična, stara 20 let, z nad 60.000 kronami premoženja, išče v svrhu ženitve znanja z mladim, premožnim mladeničem, prijetne zunanosti ter veselega značaja. — Le resne ponudbe s sliko naj se pošljejo pod šifro »Srečna bodočnost št. 908« na upravo lista. Tajnost strogo zjamčena.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.